

॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ इत्याश्वमेधिकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभाष्येचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ७ ॥ कथमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥
तेजसादित्यसदृशः क्षमया पृथिवीसमः ॥ बृहस्पतिसमो बुद्ध्या हिमवानिवसुस्थिरः ॥ २० ॥ कर्मणामनसावाचादमेनप्रशमेनच ॥ मनां स्याराधयामासप्रजा
नांसमहीपतिः ॥ २१ ॥ यईजेहयमेधानां शतेन विधिवत्प्रभुः ॥ २२ ॥ तस्य पुत्रोतिचक्रामपितरं गुणवत्तया ॥ मरु
त्तोनामधर्मज्ञश्चक्रवर्त्ती महायशः ॥ २३ ॥ नागायुतसमप्राणः साक्षाद्विष्णुरिवापरः ॥ सयक्ष्यमाणो धर्मात्मा शातकुंभमयान्युत ॥ २४ ॥ कारयामासशुभ्राणि
भ्राजनानि सहस्रशः ॥ मेरुपर्वतमासाद्य हिमवत्पाश्र्वउत्तरे ॥ २५ ॥ कांचनः सुमहान्यादस्तत्र कर्मचकारसः ॥ ततः कुंडानि पात्रीश्च पिठराण्यासना निच ॥ २६ ॥
चक्रुः सुवर्णकर्तारो येषां संख्यानविधये ॥ तस्यैव च समीपे तु यज्ञवाटो बभूवह ॥ २७ ॥ इजितत्रसधर्मात्मा विधिवत्पृथिवीपतिः ॥ मरुतः सहितैः सर्वैः प्रजापालै
र्नराधिपः ॥ २८ ॥ इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्वणि अश्वमेधिके प० संवत्तमरुत्तीये चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिर उवाच कथं वीर्यः समभव
त्सराजावदतांवर ॥ कथंच जातरूपेण समयुज्यत सद्विजा ॥ १ ॥ क्वचतत्सांप्रतं द्रव्यं भगवन्नवतिष्ठते ॥ कथंच शक्यमस्माभिस्तदवाप्तुं तपोधन ॥ २ ॥ व्यास उवाच
असुराश्चैवेदेवाश्च दक्षस्यासम्प्रजापतेः ॥ अपत्यं बहुलं तात संस्पृधंत परस्परं ॥ ३ ॥ तथैवांगिरसः पुत्रौ व्रततुल्यौ बभूवतुः ॥ बृहस्पतिर्बृहत्तेजाः संवर्त्तश्च तपोधनः
॥ ४ ॥ तावतिस्पर्धि नौराजं नृथगास्तां परस्परं ॥ बृहस्पतिः संसंवर्त्तबाधते स्म पुनः पुनः ॥ ५ ॥ सबाध्यमानः सततं भ्रात्रा ज्येष्ठेन भारत ॥ अर्थानुसृत्य दिग्वासा
वनवासमरोचयत् ॥ ६ ॥ वासवोऽप्यसुरान्सर्वां विजित्य च निपात्य च ॥ इंद्रत्वं प्राप्य लोकेषु ततो वव्रे पुरोहितं ॥ ७ ॥ पुत्रमंगिरसो ज्येष्ठं विप्रज्येष्ठं बृहस्पतिं ॥ याज्य
स्त्वं गिरसः पूर्वमासीद्राजाकरंधमः ॥ ८ ॥ वीर्येणाप्रतिमो लोकेऽवत्तेन च बलेन च ॥ शतक्रतुरिवौजस्वी धर्मात्मा संशितव्रतः ॥ ९ ॥ वाहनं यस्य योधाश्च मित्राणि वि
विधानि च ॥ शयनानि च मुख्यानि महार्हाणि च सर्वशः ॥ १० ॥ ध्यानो देवा भवद्राजन्मुखवातेन सर्वशः ॥ सगुणैः पार्थिवान्सर्वान्वशे च क्रेनराधिपः ॥ ११ ॥ सं
जीव्यकालमिष्टं च सशरीरो दिवंगतः ॥ बभूव तस्य पुत्रस्तु ययातिरिव धर्मवित् ॥ १२ ॥ अविस्मिन्नामशत्रुं जित्सवशे कृतवान्महीं ॥ विक्रमेण गुणैश्चैव पितेवासी
त्सपार्थिवः ॥ १३ ॥ तस्य वासवतुल्यो भूमरुत्तो नाम वीर्यवान् ॥ पुत्रस्तमनुरक्ताभूत्पृथिवीसागरांबर ॥ १४ ॥

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥